

Net boven Maastricht buigt het Albertkanaal bruusk af naar Antwerpen. De grens kiest een andere weg naast de Maas en krijgt daardoor een rustiger karakter. Precies op het punt waar het Albertkanaal en de staatsgrens uit elkaar gaan, is het grensoverschrijdende bedrijventerrein Albertknoop gepland. Op de kaart is het een open en groen gebied ten noorden van het dichtbevolkte Maastricht en ten zuidoosten van Lanaken.

[BEELD: GOOGLEMAPS]

Janine Meijer

De aanleg van het grensoverschrijdend bedrijventerrein Albertknoop moet na 170 jaar een einde maken aan de willekeur waarmee de grens tussen Belgisch en Nederland Limburg is getrokken. Maar omdat de gronden vanwege de economische neergang niet verkocht raken, dreigt het kwetsbare evenwicht van belangenuitruil te worden verstoord. Toch blijven de betrokken partners optimistisch gestemd.

Wie de grens tussen Vlaams en Nederlands Limburg bestudeert, stuit bij Maastricht op een vreemd kronkelende lijn met veel hoekjes en kantjes, die evenwijdig aan het Albertkanaal loopt. Net boven Maastricht buigt het Albertkanaal bruusk af naar Antwerpen. De grens kiest een andere weg naast de Maas en krijgt daardoor een rustiger karakter.

Precies op het punt waar het Albertkanaal en de staatsgrens uit elkaar gaan, is het grensoverschrijdende bedrijventerrein Albertknoop gepland. Op de kaart is het een open en groen gebied ten noorden van het dichtbevolkte Maastricht en ten zuidoosten van Lanaken. Vandaag bevindt zich daar - geheel op Vlaams grondgebied - het bedrijventerrein Europark. Bedoeling is het terrein sterk uit te breiden op Nederlands grondgebied en ook het Lanakerveld en het ENA-terrein (Economisch Netwerk Albertkanaal) bij het project te betrekken.

Dit is makkelijker gezegd dan gedaan, want een echt grensoverschrijdend bedrijventerrein is een unicum in onze regio. Er is het 'Avantis European Science and Business Park' op de grens van de gemeenten Heerlen (Nederland) en Aken (Duitsland). En ook het Antwerpse Hoogstraten heeft een grensoverschrijdend bedrijventerrein. Maar op geen van die twee plekken heeft een werkelijke synergie over de landsgrenzen heen plaatsgevonden. Het gaat telkens om twee aparte bedrijventerreinen die elk aan hun eigen regelgeving zijn gebonden, toevallig naast elkaar liggen maar zich wel onder één naam aan de buitenwereld presenteren.

Albertknoop wil een trede hoger klimmen op de Europese ladder. De ambitie is om op het 120 hectare tellende grensoverschrijdende gebied te werken met dezelfde regelgeving op het vlak van leefmilieu, geluidshinder en infrastructuur. Die uniforme regelgeving bestaat vandaag niet. Europa vaardigt wel richtlijnen uit, maar die worden

door de lidstaten in eigen wetgeving vertaald. Dat verklaart waarom anno 2012 in het verenigde Europa twee relatief kleine buurlanden er nog altijd heel andere wetten en regels op nahouden.

Albertknoop heeft zijn naam dan ook niet gestolen. Wie een grensoverschrijdend bedrijventerrein wil inrichten, moet alle regels en normen zelf ontwikkelen door met vertegenwoordigers van de betrokken landen om de tafel te gaan zitten en de wederzijdse belangen tegen elkaar af te wegen. Dat vereist een lange adem, eindeloos geduld en veel gevoel voor diplomatie.

Neem nu geluidsnormen. In Vlaanderen worden geluidsnormen via een milieuvergunning opgelegd. Bedrijven moeten zich aan die norm houden. In Nederland trekt men als het ware een cirkel rond het bedrijventerrein. Op de grens van de cirkel wordt het geluid gemeten. Als zich een nieuw bedrijf op het terrein vestigt, wordt het geluid dat deze onderneming produceert bij het geheel opgeteld. Het is een cumulatief

systeem. Maar welke regels gelden voor een grensoverschrijdend bedrijventerrein? In het geval van het project Albertknoop is dat een pertinente vraag aangezien het terrein vlakbij een woongebied ligt.

Een ander pijnpunt betreft de vraag hoe bedrijven op duurzame wijze hun goederen of diensten kunnen produceren. In Nederland is de milieunormering heel anders dan in ons land. In Vlaanderen kan er op milieugebied veel minder juridisch worden afgedwongen. Wel kunnen bij de verkoop van de gronden een aantal afspraken worden gemaakt. Maar hoe gaat dat in zijn werk bij een grensoverschrijdend project? Het opstellen van gemeenschappelijke regels is een ingewikkeld en tijdrovend proces. De eerste gesprekken over het grensoverschrijdende bedrijventerrein Albertknoop dateren van begin jaren 2000. De daadwerkelijke verwezenlijking van het bedrijventerrein wordt niet vóór 2020 verwacht - misschien wordt het wel 2025.

‘Wij denken niet meer in termen van landsgrenzen’